

ADVIES

AANPASSING ECOLOGIESTEUN

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-uitgaven
Adviesvrager	Jo Brouns - Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw
Ontvangst adviesvraag	6 december 2023
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)
Goedkeuring raad	22 december 2023
Contactpersoon	Wim Knaepen wknaepen@serv.be Tuur Verschueren tverschueren@serv.be

De heer Jo Brouns

Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw

Ellipsgebouw

Koning Albert-II laan 35

1030 Schaarbeek

Adviesvraag besluit aanpassing ecologiesteun

Mijnheer de minister

U vroeg de SERV op 6 december 2023 om advies over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-uitgaven. U vindt hierna het gevraagde advies.

De vernieuwde ecologiesteun die in voorliggend ontwerp van besluit wordt voorgesteld, is gebaseerd op de beleidsnota 2019-2024 economie, wetenschapsbeleid en innovatie waarin stimulering en ondersteuning van investeringen door Vlaamse ondernemingen in onder meer energie, water, transport en circulaire economie worden vooropgesteld. Het nieuwe besluit zal de drie bestaande besluiten voor de Ecologiepremie+, de Strategische Ecologiesteun en GREEN vervangen en aldus de bestaande regelgeving voor ecologiesteun uniformiseren. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de nieuwe voorwaarden en mogelijkheden die de gewijzigde Algemene Groepsvrijstellingsverordening van 1 juli 2023 biedt.

De SERV vindt het positief dat een coherente en transparante regelgeving wordt nagestreefd door integratie van de drie afzonderlijke besluiten en instrumenten in één ontwerpbesluit. Tevens is het positief dat voor de gerichte inzet voor de klimaatuitdaging zoveel mogelijk wordt ingegaan op de thematische waaier aan steunmogelijkheden van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening, zoals omschreven in 7 'Steun voor milieubescherming'. Andere positieve elementen zijn:

- De introductie van de milieuhaalbaarheidsstudies als instrument
- De cumulatiemogelijkheid tot €2,5 miljoen over een periode van drie jaar
- De verlaging van de investeringsdrempel voor STRES van €3 miljoen naar €1,5 miljoen waardoor ook kleinere ondernemingen met kleinere innovatieve projecten binnen specifieke thema's voor steun in aanmerking komen

- De toevoeging van steunverlening via thematische oproepen om binnen het kader van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening vlotter en flexibeler te kunnen inspelen op zowel Vlaamse als Europese initiatieven

Daarnaast wil de SERV een aantal bekommernissen en aandachtspunten formuleren vanuit de invalshoek van doelgerichtheid en transparantie:

- Budget ecologiesteun. De verruiming van het aantal steunbare activiteiten en van de doelgroep met vzw's met een commerciële activiteit (in de thematische oproep GREEN) gaat gepaard met een handhaving van het budget rond de €25 miljoen. Gelet op de immense uitdaging van de klimaattransitie is dit volgens de SERV een al bij al beperkt budget. Door het krappe budget zal er nood zijn aan een rigoureuze monitoring met mogelijke ingrijpende beleidskeuzes die op termijn leiden tot een ad-hoc beleid in functie van het budgettaire plaatje, rechtsonzekerheid en ondergraving van de lovenswaardige doelstellingen van het ontwerpbesluit. De nota aan de Vlaamse regering zelf geeft voeding aan deze bekommernis met monitoringspistes gaande van de aanpassing van de LTL van de ecologiepremie+, van de mogelijke verhoging van de investeringsdrempel en/of verlaging van het steunplafond tot de aanpassing van de steunvoorwaarden alsook reoriëntatie van het strategische belang bij de STRESS.
- Vervolledigen overzicht steunpercentage. In het BRV wordt in Art.19 een overzicht gegeven van de maximale steunpercentages per type ecologie-uitgaven en naar ecolklasse. De SERV stelt evenwel vast dat een aantal subsidiabele ecologie-investeringen die in Art.17 beschreven worden, namelijk decarboniseren van energiedragers, grondstofefficiëntie en circulair watergebruik, in dit overzicht ontbreken. De SERV is van mening dat deze uitgaven ook expliciet in het overzicht dienen te worden opgenomen om verwarring te vermijden.
- Grens € 500 per ton CO₂-equivalent emissiereductie per jaar. Artikel 33 bepaalt dat als een project van uitzonderlijk belang is voor de ontwikkeling van de regionale economie, de VR binnen de Europese grenzen, afwijkingen kan toestaan van de voorwaarden vermeld in het besluit. Eén van de criteria hiervoor is een zeer hoge besparing op broeikasuitstoot, waarbij de efficiëntie van het project beter scoort dan € 500 per ton CO₂-equivalent emissiereductie per jaar (artikel 33, 2°, a)). De SERV stelt vast dat op basis van de contextanalyse van VLAIO (<https://www.vlaio.be/nl/publicaties/naar-een-koolstofcirculaire-en-co2-arme-vlaamse-industrie>) de grens beter € 800 per ton CO₂-equivalent emissiereductie per jaar zou zijn gezien de meest efficiënte technologieën momenteel worden ingeschat op € 800 per ton en hoger emissiereductie.

- Strategische ecologiesteun. De SERV stelt vast dat enerzijds de investeringsdrempel wordt verlaagd om kleinere innovatieve projecten voor steun in aanmerking te laten komen, maar dat anderzijds het steunplafond wordt verlaagd van €1 miljoen naar €500.000. De vraag stelt zich wel welke impact dit heeft op het 'strategisch impactgehalte' van innovatieprojecten. Die strategische impact staat omschreven in de nota van de Vlaamse regering als *"uniek, innovatief, procesgeïntegreerd of een grote impact hebbend op de uitstoot van broeikasgassen in Vlaanderen."*
- Vzw's met commerciële activiteiten. Zoals gezegd wordt de steun in de thematische oproep GREEN uitgebreid naar vzw's met een commerciële activiteit op basis van de NACE-code van de GREEN oproep. Het is voor de SERV niet geheel duidelijk wat precies wordt bedoeld met 'vzw's met een commerciële activiteit'. Hiervoor is er geen aanwijzing in het besluit, noch in artikel 1 noch in artikel 5, tweede lid.
- Energiebeleidsovereenkomst (EBO). Artikel 10 legt voor een onderneming die op de indieningsdatum van de steunaanvraag voor minstens één vestiging tot het toepassingsgebied van een energiebeleidsovereenkomst behoort, de verplichting op om voor alle vestigingen toe te treden vóór de toekenning van de steun. Aangezien het kan voorkomen dat ondernemingen reeds ver gevorderde inspanningen hebben geleverd op het vlak van energiegebruik, vindt de SERV dat in zulke omstandigheden een aanvrager een uitzondering voor een vestiging kan vragen mits een onderbouwde motivering en onderbouwing op welke winsten reeds gerealiseerd zijn op het vlak van energie en andere milieudomeinen (water, grondstoffen...) of indien het energie- en grondstoffenverbruik er reeds minimaal is.
- Betrokkenheid werknemers. Conform zijn advies van 17 juni 2019 over Industrie 4.0 wijst de SERV erop dat groene investeringen kunnen leiden tot aanpassingen op de werkvloer en in de arbeidsorganisatie en functie-inhouden. Bij technologische vernieuwingen en organisatieveranderingen is de betrokkenheid van werknemers vóór de investeringsbeslissing dan ook essentieel.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
 administrateur-generaal

Caroline Copers
 voorzitter